

Inspireren
Ondersteunen
Uitdagen

Versnellen zonder drempels: een bruikbaar instrument voor Vlaanderen?

Studiedag Project TALENT, 25 april 2019

Sabine Sypré, valorisatiemedewerker project TALENT

Ons team

<p>Prof. Karine Verschueren Prof. Bieke Defraïne Dr. Jeroen Lavrijsen Drs. Alicia Ramos Dr. Pieter Verachtert</p> 	<p>Prof. Bart Soenens Prof. Maarten Vansteenkiste Drs. Michiel Boncquet Drs. Sabine Sypré</p> 	<p>Prof. Vincent Donche Prof. Elke Struyf Drs. Katelijne Barbier Dr. Kathleen Bodvin</p>
---	---	--

 8/10/2020 2

Onze partners

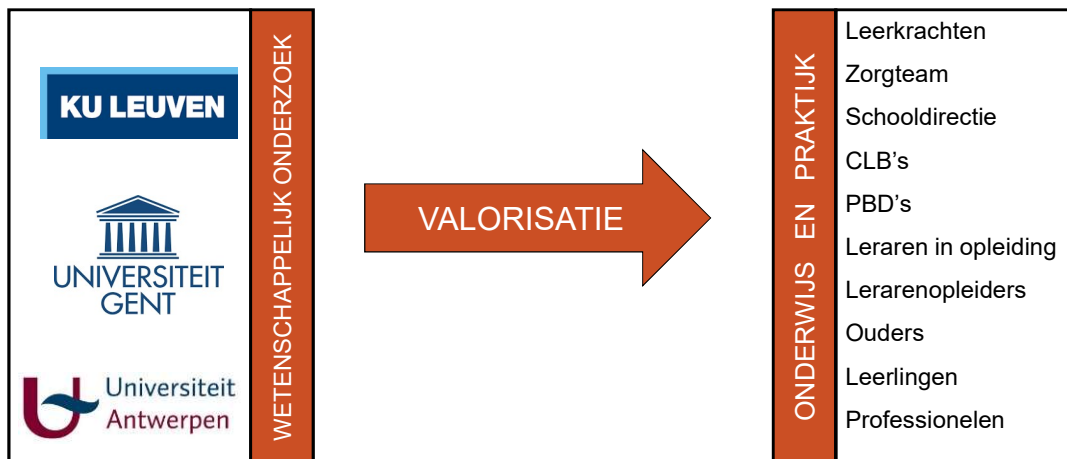

TALENT

8/10/2020

3

Doel van het project

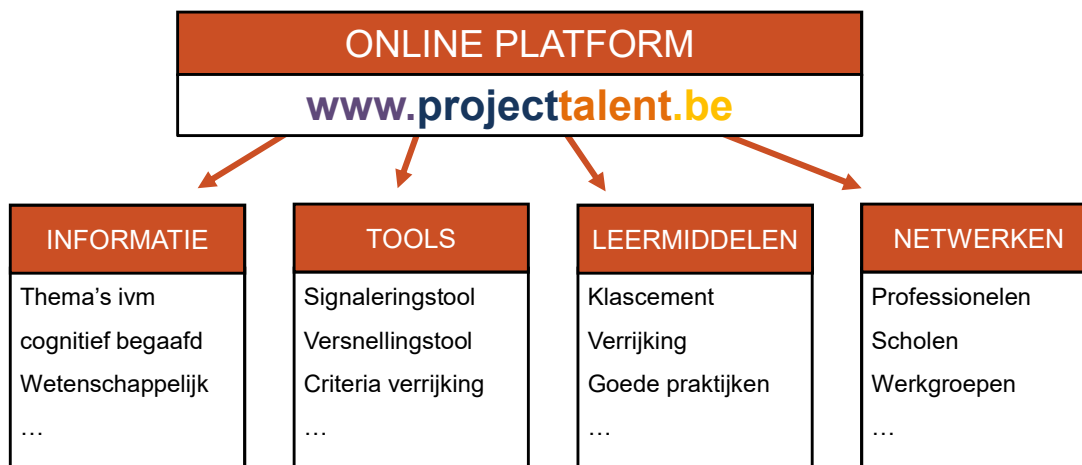

TALENT

8/10/2020

4

Valorisatieproducten

TALENT

8/10/2020

5

Onderzoeksresultaten

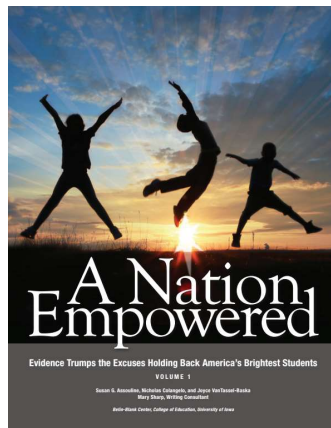
Wat vertelt onderzoek ons over versnellen?

8/10/2020

7

Onderzoek vs praktijk: Colangelo

Een discrepantie tussen:

- wat men denkt over versnellen in de praktijk
- wat de bevindingen zijn uit onderzoek

Colangelo, N., Assouline, S.G., & Gross, M.U.M., (2004). *A Nation Deceived*. Institute for Research and Policy on Acceleration. http://www.accelerationinstitute.org/nation_deceived/

8/10/2020

8

Onderzoek vs praktijk: Steenbergen-Hu

- Versnelde leerlingen halen gemiddeld aanzienlijk betere schoolresultaten dan hun niet-versnelde leeftijdsgenoten.
- Versnelde leerlingen halen gemiddeld dezelfde resultaten als hun niet-versnelde, oudere medeleerlingen.
- Het positieve effect van versnellen blijkt vergelijkbaar over de verschillende vormen van versnellen heen (bv. vervroegde instap, jaar overslaan, compacting).

Onderzoek vs praktijk: Hoogeveen

- Versnelde leerlingen hebben in het eerste jaar van het voortgezet onderwijs een positiever academisch zelfconcept dan hun klasgenoten.
- Maar hun sociale zelfconcept bleek dan weer minder positief te zijn.
- Aan het eind van het tweede jaar wijkt het sociale zelfconcept van versnelde meisjes niet meer af van dat van niet-versnelde meisjes.
- Sociale zelfconcept van versnelde jongens wijkt daarentegen aan het eind van het tweede jaar nog sterker af dan van niet-versnelde jongens.

Onderzoek vs praktijk: Itinera

Vaak gebruikte argumenten tegen versnelling:

- De cognitieve en sociaal-emotionele impact van versnellen
- Kinderen moeten leren omgaan met leeftijdsgenoten... of niet?

TALENT

Van de Cloot, I., & Van Keirsbilck, C., (2011). Een schooljaar overslaan: de mythes voorbij. Itinera Institute.

8/10/2020

11

Versnellen in de praktijk

Hoe pakken we het versnellen nu aan?

Criteria versnellen

Leerling:

- capaciteiten
- sociaal-emotioneel
- zelfbeeld
- werk- en leerstrategieën
- leer- of persoonlijkheidsstoornis
- visie van de leerling

School:

- denken van leerkrachten
- extra begeleiding leerkracht?
- mentaliteit school

Ouders:

- twijfel niet doorgeven

Praktisch

Hoe aanpakken:

- welke vorm?
- wanneer?
- zijn er hiaten?
- begeleiding van leerkrachten?
- evaluatie?
- communicatie?

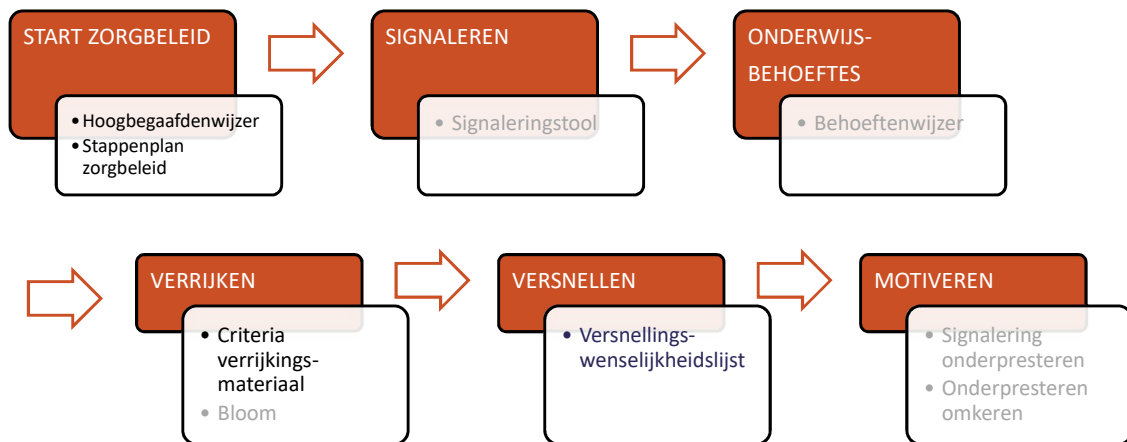
Zorgbeleid:

- welke partijen zijn betrokken?
- voorbereiding testing: IQ-test?, didactisch niveau, doortoetsen?
- **versnellingswenselijkheidslijst**
- beslissingsprocedure vastleggen in het beleid
- bespreking met ouders, bedenktijd ouders
- afspraken en evaluatie

Versnellingswenselijkheidslijst

Is een versnelling bij deze leerling wel wenselijk?

Niet zomaar één tool...

TALENT

8/10/2020

17

Tool: versnellingswenselijkheidslijst (VWL)

- De Versnellingswenselijkheidslijst (VWL) is in Nederland ontwikkeld door Radboud universiteit Nijmegen.
- Project TALENT vertaalde dit product naar de Vlaamse situatie (VWL-VL).

TALENT

8/10/2020

18

1. Algemene informatie

A. Leerling informatie

Naam leerling: _____

School: _____

Huidige klas: _____ Voorgestelde klas: _____

Datum van invullen _____

Geboortedatum leerling _____

Leeftijd leerling _____

B. Gezinsinformatie

Naam vader: _____

Naam moeder: _____

Gezinsinformatie:

O leerling woont bij beide ouders

O leerling woont bij moeder (wel/geen contact met vader)

O leerling woont bij vader (wel/geen contact met moeder)

O er is sprake van co-ouderschap

Broers/zussen:	Leeftijd Klas	School
1. _____ m/v	_____	_____
2. _____ m/v	_____	_____
3. _____ m/v	_____	_____
4. _____ m/v	_____	_____

TALENT

8/10/2020

19

C. Schoolinformatie

Betrokkenen bij de beslissing tot eventueel versnellen (namen invullen en meerdere antwoorden mogelijk):

O Directeur: _____ 1

O Ouder/verzorger: _____ 1

O Huidige leerkracht: _____ 1

O Ontvangende leerkracht: _____ 1

O Andere betrokkene(n): _____ 1

Dit formulier is ingevuld door _____

functie _____

Het initiatief voor een eventuele versnelling is genomen door (maar één antwoord aankruisen!):

O de leerling zelf _____ 1

O de ouders _____ 1

O school _____ 2

functie _____

O anders _____ 1

functie _____

Score deel 1:

(min: 2 - max: 7)

TALENT

8/10/2020

20

2. Capaciteiten en Vaardigheden

A. Prestaties en Vaardigheden op School

Prestaties, vergeleken met klasgenoten:

	boven gemiddeld	gemiddeld	onder gemiddeld
Lezen	2	1	0
Taal	2	1	0
Rekenen	2	1	0
Wereld-oriëntatie	2	1	0

Vaardigheden, vergeleken met klasgenoten:

	boven gemiddeld	gemiddeld	onder gemiddeld
Creatieve vakken	2	1	0
Sport	2	1	0
Leiderschap	2	1	0

Score item 2A:

(min: 0 - max: 14)

TALENT

8/10/2020

21

B. Schoolevaluaties

Vragenlijsten

Geef hieronder aan welke vragenlijst(en) en/of toets(en) bij de leerling zijn afgenomen tot nu toe, en in welke klas dat is gebeurd (eventuele verslagen toevoegen):

LVS-toetsen, nl.: _____ **in klas** _____

Sommige toetsen worden op meerdere momenten afgenomen. De bedoeling is de score van de laatst afgenomen LVS-toets te vermelden, mits deze op het voorgeschreven moment is afgenomen. Als er is doorgetoetst (bijvoorbeeld een toets van midden tweede leerjaar is afgenomen in het eerste leerjaar) dan wordt deze score niet meegenomen in de berekening (een eventuele B-score zou dan namelijk geen goede indicatie zijn voor de vaardigheden van deze leerling).

toets	score	toets	score	toets	score
Ordenen		Spelling			
Taal voor Kleuters		Technisch lezen			
		Begrijpend lezen			
		Rekenen			

Score: aantal A's x 12 / aantal afgenomen toetsen = _____

(bijvoorbeeld: 4 keer een A en 2 keer een B: $4 \times 12 = 48 / 6$ (aantal toetsen) = 8)

Score item 2B:

(min: 0 - max: 12)

TALENT

8/10/2020

22

C. Professionele evaluaties

Is de leerling onderzocht door een psycholoog / pedagoog?

Nee	6
Ja	0

Wanneer vond het onderzoek plaats? _____

Wat was de reden van onderzoek? _____

Een klas overslaan werd

Aangeraden	12
Afgeraden	0
Geen uitspraak over gedaan	6

Score item 2C:

(min: 0 - max: 12)

D. Intelligentie

Op een individuele intelligentietest (naam van de test: _____) afgenomen in de afgelopen drie jaar, behaalde de leerling de volgende (totaal) IQ-scores:

er is geen IQ-test afgenomen	8
gemiddeld (85-114)	0
boven gemiddeld (115-129)	4
hoog (130-144)	8
zeer hoog (145+)	12

Score item 2D:

(min: 0 - max: 12)

TALENT

8/10/2020

23

Capaciteiten en Vaardigheden

Tel de itemscores 2A t/m 2D bij elkaar op, om te komen tot de capaciteiten en vaardigheidsscore.

Score deel 2 (2A t/m 2D) : _____

Een subtotaal lager dan 27 (max. = 50) wijst op te weinig capaciteiten en/of vaardigheden om een versnelling te doen slagen. Er kan echter sprake zijn van onderpresteren. Om daar meer duidelijkheid over te krijgen is verder (psychologisch) onderzoek gewenst. Als dat al heeft plaatsgevonden en er geen versnelling is aangeraden, dan wordt geadviseerd niet te versnellen.

Bij een score van 27 of hoger, kan overgegaan worden tot het invullen van de rest van het formulier.

TALENT

8/10/2020

24

3. Specifieke factoren

De leerling heeft een broer en/of zus, en komt na een eventuele versnelling		
	in dezelfde klas als broer en/of zus	0
De leerling heeft broer(s) en/of zus(sen), maar komt na een eventuele versnelling		
	<i>niet</i> in dezelfde klas	1
De leerling is enig kind		1
De klas waarnaar eventueel versneld wordt		
	is een graadklas	1
	is geen graadklas	0
Na de eventuele versnelling gaat de leerlingen		
	naar 3 ^{de} kleuterklas of 1 ^{ste} leerjaar	2
	naar 2 ^{de} , 3 ^{de} of 4 ^{de} leerjaar	1
	naar 5 ^{de} of 6 ^{de} leerjaar	0
Heeft de leerling een gediagnosticeerd leerprobleem (bijv. dyslexie, dyscalculie)?		
O Nee		2
O Ja, namelijk: _____		0

De leerling

O gebruikt medicatie, die *gericht* is op het verbeteren van gedrag of sociaal-emotioneel functioneren, namelijk:

O gebruikt medicatie, die als *bijwerking* van invloed kan zijn op het functioneren, namelijk:

O heeft een gediagnosticeerd lichamelijk probleem dat zijn of haar functioneren op school kan beïnvloeden, namelijk:

O heeft speciale onderwijskundige begeleiding (gehad), namelijk: _____

O neemt deel aan aangepast programma voor (hoog)begaafde leerlingen

O is reeds versneld in een of meerdere vakken, namelijk: _____

O is vervroegd naar het 1ste leerjaar gegaan

O heeft reeds een klas overgeslagen, nl. klas _____

O is nooit versneld/gedoubleerd en is jarig tussen 1 januari en 1 april 2

O is nooit versneld/gedoubleerd en is jarig tussen 1 april en 1 oktober 1

O is nooit versneld / gedoubleerd en is jarig tussen 1 oktober en 1 januari 0

O heeft een jaar extra gekleuterd

O is een keer blijven zitten, nl. in klas _____

O is groot voor zijn/haar leeftijd 1

Alternatieven voor versnelling die op school mogelijk zijn:

O versnelling binnen één of enkele vakken, nl.: _____ 0

O compacting én verrijking, nl.: _____ 0

O verrijking (extra stof zonder compacting van de reguliere stof), nl.: _____ 1

O anders, nl.: _____ 1

O geen van bovenstaande alternatieven zijn mogelijk 2

Score deel 3:

(min: 0 - max: 11)

TALENT

8/10/2020

27

4. Attitude en ondersteuning

Hoe staan de onderstaande personen tegenover een eventuele versnelling (omcirkel het antwoord dat van toepassing is)? Als de houding onbekend is of als er geen anderen bij het proces betrokken zijn, wordt '1' (neutraal) gescoord.

	positief	neutraal	negatief
leerling zelf	2	1	0
ouder(s)	2	1	0
school algemeen	2	1	0
leerkracht van de klas van waaruit versneld werd	2	1	0
ontvangende leerkracht	2	1	0
ander(en), nl.: _____	2	1	0

Score deel 4:

(min: 0 - max: 12)

TALENT

8/10/2020

28

Samenvatting en Planning

Leerling informatie

Naam leerling: _____

...

Scores VWL

1	Algemene informatie:	___ (2 – 7)
2A	Prestaties en Vaardigheden op school:	___ (0 – 14)
2B	Testresultaten:	___ (0 – 12)
2C	Professionele evaluaties:	___ (0 – 12)
2D	Intelligentie:	___ (0 – 12)
3	Specifieke factoren:	___ (0 – 11)
4	Attitude en Ondersteuning:	___ (0 – 12)

Totaalscores:

(29 – 80)

Interpretatie van de totaalscore:

> 67	versnelling in de vorm van het overslaan van een klas wordt sterk aangeraden
54 – 67	het overslaan van een klas wordt aangeraden
41 – 53	het overslaan van een klas kan worden overwogen, maar er wordt aangeraden eventuele alternatieven goed te bestuderen
< 41	het overslaan van een klas wordt afgeraden

TALENT

8/10/2020

29

Voor meer info: www.projecttalent.be

TALENT

8/10/2020

30